

SỞ GD&ĐT THANH HOÁ
TRƯỜNG THPT HÀ TRUNG
(Đề thi có 02 trang)

KỶ THI THỬ THPT QUỐC GIA
NĂM HỌC 2016 – 2017, LẦN 1
Môn: NGỮ VĂN

Thời gian làm bài: 120 phút, không kể thời gian phát đề

I. ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)

Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu:

TỰ SỰ

*Dù đục, dù trong con sông vẫn chảy
Dù cao, dù thấp cây lá vẫn xanh
Dù người phạm tục hay kẻ tu hành
Đều phải sống từ những điều rất nhỏ.*

*Ta hay chê rằng cuộc đời méo mó
Sao ta không tròn ngay tợ trong tâm?
Đất ấp ôm cho muôn hạt nảy mầm
Những chồi non tự vươn lên tìm ánh sáng*

*Nếu tắt cả đường đời đều trơn láng
Chắc gì ta đã nhận ra ta
Ai trong đời cũng có thể tiến xa
Nếu có khả năng tự mình đứng dậy.*

*Hạnh phúc cũng như bầu trời này vậy
Đâu chỉ dành cho một riêng ai.*

(Lưu Quang Vũ)

Câu 1. Xác định 2 phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong văn bản trên.

Câu 2. Anh/chị hiểu thế nào về ý nghĩa 2 câu thơ sau:

*"Đất ấp ôm cho muôn hạt nảy mầm
Những chồi non tự vươn lên tìm ánh sáng".*

Câu 3. Theo anh/chị, vì sao tác giả nói rằng:

"Nếu tắt cả đường đời đều trơn láng

Chắc gì ta đã nhận ra ta”

Câu 4. Thông điệp nào của văn bản trên có ý nghĩa nhất đối với anh/chị?

II. LÀM VĂN (7,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm):

Hãy viết 01 đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về 2 câu thơ trong văn bản ở phần Đọc hiểu:

"Ta hay chê rằng cuộc đời méo mó

Sao ta không tròn ngay tợ trong tâm”

Câu 2 (5,0 điểm):

Có ý kiến cho rằng: với giọng thơ tâm tình ngọt ngào, tha thiết và nghệ thuật biểu hiện giàu tính dân tộc thì dù viết về vấn đề gì, thơ Tố Hữu vẫn luôn dễ đi vào lòng người.

Anh, chị hãy làm sáng tỏ ý kiến trên qua 8 câu thơ đầu bài thơ ***Việt Bắc*** (Tố Hữu).

- Mình về mình có nhớ ta

Mười lăm năm ấy thiết tha mặn nồng.

Mình về mình có nhớ không

Nhìn cây nhớ núi, nhìn sông nhớ nguồn?

- Tiếng ai tha thiết bên cồn

Bâng khuâng trong dạ, bồn chồn bước đi

Áo chàm đưa buổi phân li

Cầm tay nhau biết nói gì hôm nay...

(Trích ***Việt Bắc*** – Tố Hữu, Ngữ văn 12 Tập 1, NXB GD, 2010, Tr 109)

.....Hết.....

SỞ GD&ĐT THANH HOÁ
TRƯỜNG THPT HÀ TRUNG

HƯỚNG DẪN CHẤM
KỲ THI THỬ THPT QUỐC GIA
NĂM HỌC 2016 – 2017, LẦN 1
Môn: NGŨ VĂN

A. YÊU CẦU CHUNG

- Giám khảo phải nắm được nội dung trình bày trong bài làm của thí sinh, tránh đếm ý cho điểm. Vận dụng linh hoạt *Hướng dẫn chấm*, sử dụng nhiều mức độ điểm một cách hợp lí, khuyến khích những bài viết có cảm xúc, sáng tạo.

- Học sinh có thể làm bài theo nhiều cách nhưng nếu đáp ứng những yêu cầu cơ bản của đề, diễn đạt tốt vẫn cho điểm tối đa

- Điểm bài thi có thể cho lẻ đến 0,25 điểm và không làm tròn.

B. YÊU CẦU CỤ THỂ:

Phần	Câu	Ý	Nội dung	Điểm
I			ĐỌC – HIỂU	3,0
	1		2 phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong văn bản là: nghị luận và biểu cảm	0,5
	2		Ý nghĩa 2 câu thơ: <i>"Đất ấp ôm cho muôn hạt nảy mầm Những chồi non tự vươn lên tìm ánh sáng"</i> "Đất" - nguồn sống, nguồn dinh dưỡng cho hạt nảy mầm. Nhưng đất không phải của riêng cho một hạt mầm nào. Cũng như cuộc sống trong cõi đời này không dành riêng cho một ai mà cho tất cả chúng ta. Hạnh phúc ở quanh ta nhưng không tự nhiên đến. Nếu muốn có cuộc sống tốt đẹp, muốn có hạnh phúc, tự mỗi người phải có suy nghĩ và hành động tích cực; phải nỗ lực vươn lên, như "Những chồi non tự vươn lên tìm ánh sáng".	0,75
	3		Tác giả cho rằng: <i>"Nếu tắt cả đường đời đều trơn láng Chắc gì ta đã nhận ra ta"</i> Bởi vì: "Đường đời trơn láng" tức là cuộc sống quá bằng	0,75

		phẳng, yên ổn, không có trở ngại, khó khăn. Con người không được đặt vào hoàn cảnh có vấn đề, có thách thức; không phải nỗ lực hết mình để vượt qua trở ngại, để chinh phục thử thách mới đến được đích. Khi đó con người không có cơ hội để thể hiện mình nên cũng không khám phá và khẳng định được hết những gì mình có; không đánh giá hết ưu điểm cũng như nhược điểm của bản thân. Con người có trải qua thử thách mới hiểu rõ chính mình và trưởng thành hơn.	
	4	Học sinh có thể chọn một trong những thông điệp sau và trình bày suy nghĩ thấm thía của bản thân về thông điệp ấy: - Dù là ai, làm gì, có địa vị xã hội thế nào cũng phải sống từ những điều rất nhỏ; biết nâng niu, trân trọng những cái nhỏ bé trong cuộc sống mới có được hạnh phúc lớn lao. - Con người có trải qua thử thách mới hiểu rõ chính mình và trưởng thành hơn. - Muốn có được hạnh phúc phải tự mình nỗ lực vươn lên. - Cuộc sống không phải lúc nào cũng như ta mong muốn, biết đòi hỏi nhưng cũng phải biết chấp nhận, biết nhìn đời bằng con mắt lạc quan, biết cho đi thì mới được nhận lại.	1,0
II		LÀM VĂN	7,0
	1	Hãy viết 01 đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về 2 câu thơ trong văn bản ở phần Đọc - hiệu: "Ta hay chê rằng cuộc đời méo mó Sao ta không tròn ngay tự trong tâm"	2,0
	1	- Cuộc đời méo mó: cuộc đời không bằng phẳng, chứa đựng nhiều ngang trái, trở trêu, oái oăm, thậm chí là xấu xa, tồi tệ. Vì bản chất cuộc đời là không đơn giản, không bao giờ hoàn toàn chỉ là những điều tốt đẹp. Không nên đòi hỏi sự hoàn	0,5

		hảo.	
	2	Tâm: là tấm lòng, là tình cảm chân thành. “Tròn tự trong tâm”: là cái nhìn, thái độ, suy nghĩ đúng đắn của con người, tích cực, lạc quan trước cuộc đời cho dù hoàn cảnh như thế nào.	0,5
	3	- Thái độ, con người thường hay chê bai, oán thán, cay cú, hậm hực khi cuộc sống không được như mong muốn. Chính cái “chê” ấy nhiều khi khiến cuộc đời trở nên “méo mó” hơn trước mắt chúng ta. Thái độ “tròn tự trong tâm” là thái độ tích cực, chủ động trước hoàn cảnh. Đây là thái độ sống đúng, làm đúng, không gục ngã trước khó khăn, trước phi lý bất công. Thái độ này sẽ giúp ích nhiều cho cá nhân và xã hội.	0,5
	4	- Con người hoàn toàn có thể thay đổi cuộc sống chỉ cần mỗi cá nhân chủ động, tích cực từ trong tâm. “Thiên đường” hay “địa ngục” đều do mình quyết định. Câu thơ như một lời nhắc nhở, nêu lên một phương châm sống cho mỗi người trước cuộc đời.	0,5
2		Có ý kiến cho rằng: với giọng thơ tâm tình ngọt ngào, tha thiết và nghệ thuật biểu hiện giàu tính dân tộc thì dù viết về vấn đề gì, thơ Tố Hữu vẫn luôn dễ đi vào lòng người. Anh, chị hãy làm sáng tỏ ý kiến trên qua 8 câu thơ đầu bài thơ Việt Bắc (Tố Hữu).	5,0
	1	Giới thiệu khái quát về tác giả, tác phẩm và vấn đề cần nghị luận: +) Tố Hữu, một trong những lá cờ đầu của nền thơ ca cách mạng Việt Nam. Thơ Tố Hữu gắn bó chặt chẽ với các chặng đường Cách mạng: gian khổ mà hào hùng, vẻ vang của dân tộc. +) Việt Bắc là một trong những thành tựu xuất sắc,	0,5

		nhịp nhàng, hài hoà.	
3	Chứng minh:		
	- Bốn câu đầu là lời ước hỏi của Việt Bắc:		1,0
	+) Hai câu hỏi được láy đi, láy lại “ <i>Mình về mình có nhớ ta?</i> ”, “ <i>Mình về mình có nhớ không?</i> ” cho thấy một niềm day dứt khôn nguôi của kẻ ở. Hỏi và nhắc đến “ <i>mười lăm năm ấy</i> ” là quãng thời gian kháng chiến gian khổ, chiến khu Việt Bắc đã cuu mang, đùm bọc, chở che cho cán bộ, là căn cứ địa vững chắc của cách mạng. Hình ảnh “ <i>Nhìn cây nhớ núi, nhìn sông nhớ nguồn</i> ” ngầm gợi đạo lí thuỷ chung, truyền thống ân nghĩa. Đây không phải là những câu hỏi thông thường mà là lời của tình sâu nghĩa nặng.		
	+) Nhịp thơ lục bát đều đặn, hài hoà tạo nên âm hưởng da diết, lắng sâu, xoáy vào lòng người đi.		1,0
	- Bốn câu sau là nỗi niềm, tâm trạng của người cán bộ kháng chiến về xuôi:		
	+) Trước nỗi niềm của kẻ ở, người đi im lặng trong trạng thái trữ tình sâu lắng để tri âm “ <i>tiếng ai</i> ” ngân nga, đồng vọng trong lòng mình. Sự hô ứng ngôn từ (“ <i>thiết tha</i> ”- “ <i>tha thiết</i> ”) đã tạo nên mạch ngầm đồng vọng của tiếng nói tri âm. Hình ảnh “ <i>cầm tay nhau</i> ” hàm chứa nhiều cảm xúc.		
	+) Những từ láy “ <i>bâng khuâng</i> ”, “ <i>bồn chồn</i> ” đặt trong nhịp chẵn 4/4 và sự đối xứng của hình ảnh thơ “ <i>bâng khuâng trong dạ, bồn chồn bước đi</i> ”, diễn tả cảm xúc day dứt trong lòng người đi.		
	+) Nhịp chẵn lục bát đang đều đặn 2/2/2, 4/4 bỗng đổi thành 3/3/2 ở câu cuối đoạn thơ “ <i>Cầm tay nhau biết nói gì hôm nay...</i> ” rất phù hợp với việc diễn tả sự bối rối trong lòng người.		0,25
	- Kết cấu đối đáp, cách xưng hô mình - ta khiến cho cuộc chia tay giữa Việt Bắc và những người cán bộ kháng chiến		0,25

		<p>giống như cuộc chia tay của một đôi bạn tình có nhiều gắn bó sâu sắc, lưu luyến bịn rịn không nỡ rời xa.</p> <p>- Ngôn ngữ quen thuộc, hình ảnh thơ gần gũi, lối diễn đạt dung dị khiến cho lời thơ như những lời thủ thỉ, tâm tình. Cách gieo vần, ngắt nhịp, hài thanh hài hoà tạo nên nhạc điệu ngân nga, réo rắt, da diết, lắng sâu.</p>	
	4	<p>Bình luận: Bài thơ nói chung, đoạn thơ nói riêng viết về một sự kiện chính trị có ý nghĩa trọng đại, viết về nghĩa tình cách mạng nhưng với giọng thơ tâm tình ngọt ngào và nghệ thuật biểu hiện giàu tính dân tộc đã làm cho nó không hề khô khan mà ngược lại rất dễ đi vào lòng người, khơi dậy nhiều rung động sâu sắc cho độc giả. Cũng chính nhờ đặc điểm này mà Việt Bắc không chỉ là một bản hùng ca tráng lệ, nó còn là một bản tình ca tha thiết, sâu lắng, ngọt ngào.</p>	0,5
	5	<p>Đánh giá chung: Giọng thơ tâm tình ngọt ngào, tha thiết và nghệ thuật biểu hiện giàu tính dân tộc là đặc điểm nổi bật trong phong cách nghệ thuật thơ Tố Hữu. Nó không chỉ là giọng điệu riêng của thơ ông mà còn góp phần làm nên sức hấp dẫn đặc biệt cho loại thơ trữ tình chính trị.</p>	0,5